

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: Латинска палеография

Лектор: доц. д-р Цветан Василев

Телефон: +359 899 61 84 80

Имейл: cvasilev@uni-sofia.bg

Хорариум: 30 часа

Анотация:

Курсът проследява развитието на латинската графична култура от нейното начало до епохата на първопечатните книги. Особеностите на различните типове писмо се разглеждат като графично-артистични явления, важни елементи на европейската културна история. Лекционната част въвежда в терминологията и методите на палеографията, изяснява връзката на латинската палеография със сродни, помощни за историческите изследвания дисциплини, като епиграфика, дипломатика, кодикология, текстология. Семинарните занимания целят създаването на практически умения за четене на средновековни текстове на латински език, разчитане и датиране на латински ръкописи от средновековието, но и от по-късни периоди. В курса се обръща по-специално внимание на някои важни кирилometодиевски извори на латински език като например „Италианска легенда“, на Предговора на Анастасий Библиотекар към решенията на Осмия вселенски събор, на писменото наследство на българските католици от 17. – 18. в. и историческите трактати на архиепископ Петър Богдан и францисканския монах Блазиус Клайнер. Курсът създава основа за бъдеща самостоятелна работа със средновековни и неолатински писмени паметници и архивистични изследвания.

Тематично съдържание на курса:

Лекционен модул – *Развитие на латинското писмо*: Палеографията – предмет и задачи.

Материали и инструменти за писане. Развитие на латинското писмо в античността.

Разновидности на средновековното писмо. Каролингски минускул, готически писма, хуманистично писмо. Преход към Новото време. 15 часа.

Модул упражнения – *Практическо четене и дигитални ресурси*: Запознаване и разчитане на образци на латинското писмо от различни епохи. Съкращения. Дигитални ресурси в палеографията. Модулът включва посещение на Центъра за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“. 15 часа.

Форми на обучение и оценяване:

Доклад (70%) и събеседване (30%) по предварително зададена тема. При повече от един участник докладите се дискутират на семинарно занятие.

Компетентности, придобити в резултат на обучението:

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

1. Умения за разпознаване на типове латинско писмо.
2. Умения за разчитане на текстове от латински ръкописи от различни епохи.
3. Работа с дигитални ресурси (репозиториуми с ръкописи, онлайн бази данни, инструменти за транскрипция).

Литература:

1. Bischoff, B. Latin Paleography: Antiquity and the Middle Ages. Cambridge University Press, 1990.
2. Cappelli, A. Lexicon Abbreviaturarum. Dizionario di abbreviature latine ed italiane. Leipzig, Milano, 1928.
3. Clemens, R., Graham, T. Introduction to Manuscript Studies. Cornell University Press, 2007.
4. Derolez, Albert. The Palaeography of Gothic Manuscript Books: From the Twelfth to the Early Sixteenth Century. Cambridge University Press, 2003.
5. Lowe, E. A. Handwriting: Our Medieval Legacy. Rome, 1969.
6. Добиаш-Рождественская, О. А. История письма в средние века. Москва, 1987.
7. Киселева, Л. И. Письмо и книга в Западной Европе в Средние века. Санкт-Петербург, 2003.
8. Люблинская, Д. Латинская палеография. Москва, 1969.

Допълнителна информация:

Изискват се предварителни познания по латински език.